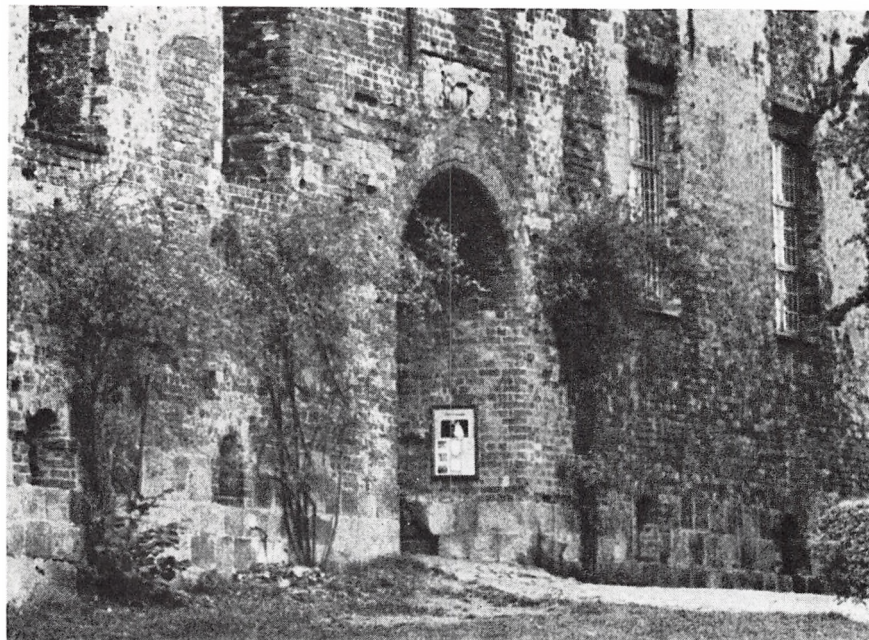

Koldingbogen

ÅRSTAL:	1977
FORFATTER:	Ruth Deichmann Branth
TITEL:	To gamle roser
KORT RESUME:	Roser ved Koldinghus' port, plantede ca. 1870

To gamle roser

af Ruth Deichmann Branth

I Botanisk Tidsskrift for maj 1908 findes en artikel om Koldinghus' flora 100 år efter slottets brand af præsten og botanikeren J. S. Deichmann Branth, som levede sine sidste år i Kolding fra 1906 til 1917.

Det nævnes, at der i ruinerne findes mange Rosa Canina (hunderoser, også kaldet vilde roser), og særligt omtales »to fra Skoven som Espalier indplantede Eksemplarer ved Siden af Porten når en Højde af ca. 50 Fod (17 m), måske de højeste i Danmark«. Undertegnede (hans datter) husker, at jeg som barn har set dem blomstre helt op til overkanten af muren, og selv om en Canina-Rose let kan vokse 3 m om året, når den har noget at hage sig fast til, er det vist sandsynligt, at den har været mere end 6 år om at nå denne højde. Som slut på artiklen står der: »Oplysningerne om Forholdene i de sidste 40 Aar skyldes for største Delen Hr. Kæmner Brandorff«. Det lader formode, at de er plantede efter ca. 1870, og således har nået —

eller nærmer sig — de 100 år. Et bemærkelsesværdigt træk er, at de er hentet ind fra skoven og ikke, som man vel ville gøre det nu, hentet i en planteskole. Jeg har senest besøgt slottet i 1975 og set, at der nu står 3 roser — to til venstre og een til højre for porten, og de er omkring 5—7 m høje med stammer på ca. 7 cm i diameter. Der ser ikke ud til at være nogen form for opbinding, og det er vel grunden til, at de ikke er højere nu. Hvornår den tredje rose er kommet til, ved jeg intet om.

Med den forestående genopbygning af slottet for øje er det overordentlig glædeligt at tænke på, at alle kompetente personer, som har haft sagen om det lille stykke kulturhistorie forelagt, er absolut positivt stemte for, at roserne må søges bevaret, så vore efterkommere må kunne glæde sig over Koldinghus' gamle kæmperoser.

Det er nærliggende at tænke på »den 1000-årige rose« i Hildesheim, som også er en Canina-

Rose, og hvis historie går helt tilbage til omkring år 800. Sagnet fortæller, at kejser Ludvig den Fromme engang jagede en hvid hjort, og derunder kom han bort fra sit jagtselskab og mistede hest og hunde i vandet. Da han end ikke med sit jagthorn kunne hidkalde jagtselskabet, var han virkelig i nød, og han bad til Guds moder om hjælp. I et syn så han sig omgivet af den sneklædte grønne skov, og midt i sneen blomstrede en rose i al sin pragt. Han blev genfundet af selskabet, men denne åbenbaring inspirerede ham til at opføre et kapel, hvor rosen stod. I 815 valgte han Hildesheim til bispesæde, og senere begyndte opbygningen af domkirken på det sted, hvor kapellet lå, og dermed var grunden til byen Hildesheim lagt. Der opstod en myte om, at så længe rosen blomstrer, skal Hildesheim ikke forgå. Det ser således ud til, at det var rosen, der kom før domkirken og byen og ikke omvendt!

Den nuværende rose menes »kun« at være 5—600 år gammel, og den stod ved domkirkens kor, da bymidten i foråret 1945 blev sønderbombet. Man måtte tro, at nu var rosens skæbne beseglet, men naturen har sine egne veje, og grusdynger fra den sammenstyrtede kirke beskyttede roden mod ildens hærgen, og allerede i 1946 blomstrede den igen! Den har i sig vildrosens evne til igen at skyde fra roden, og under genopbygningen af byen blev den for borgerne et symbol på ukuelig livsvilje og evne til genrejsning. Nu når den atter til koretstag, og den er en betydelig turistattraktion, som er kendt viden om. Interessant er det også at erfare, at man under genopbygningen efter krigen fandt fundamentene under det oprindelige kapel, så sagn og virkelighed, som det så ofte sker, på mærkverdigt vis supplerer hinanden.